



MIHKLIPÄEV

ÜLE AASADE SÜGIS ASTUS.
ROOSTES VÕTI TAL RINNATASKUS.
SUVE UKSED TA KEERAS LUKKU,
KONN JÄI UNISEKS, SIIL JÄI TUKKU.
/Helgi Muller/

Sügis on nüüd pärisperemees. Mihklipäev, 29. september on käes. Loodus valmistub talve vastuvõtuks. Selleks valmistub ka põllumees ja pühitseb mihklipäeva.

Kui Jürit peeti kevadiste põllutööde alustajaks, siis Mihkel pidi sügisel põllutööd lõpetama. See päev oli tähtis päev põllumehe elus. See oli põllutööde lõpetamise püha ja päeva peeti viimaseks suvepäevaks, põllumehe tagasiwaate päevaks suve jooksul tehtud töödele ja saavutustele. Mihkel alles ütles, mis põllumees suve jooksul oli teinud. Noored jooksid külas ringi, laulsid ja mängisid ning sõbrad ja tuttavad käisid üksteisel külas.

Viimase suvepäeva kõrval oli mihklipäev ka esimeseks talvepühaks, nagu maarjapäev oli esimeseks kevadpühaks.

Mihklipäev on tavaliselt ajal, kui metsad ja pargid lõkendavad toredates värvides, kõigis toonides ja varjundites. Aga niipea, kui esimesed öökülmad neid suudlevad, algab lehesadu, iidsest



ajast kestev iga-aastane sündmus taime- ja loomade maailmas. Rohelised lehed koltuvad ja muutuvad sahvisevaks, tuules lendavaks kullaks.

Ja tihti on nii, kui mihklipäeva hommikul ärkad ja aknast välja vaadata, on hoonete katused, tarad ja maapind juba üleni valged. Maa on halla- ja kaetud.

Mihklipäevaks tapeti talus lambaid, keedeti verikakki, tehti õlut ja küpsetati sepikut. See oli põllutööde lõppu tähistav pidulik söömaag.

Mihklipäevaga lõppes ka karjalaste aasta ning kari jäi lauta küttesse ja neile anti põhk ette. Elajate hääled kadusid nüüd karjamaalt ning karjapaisun ei tuututanud enam.

Mihklipäevast peale oli naine toas ja naerid koopas, s. t. lõppesid naiste välistööd ja nad jäid kodustele toimetustele ja mehed rohkem välistöödele. Meestele tulid aga puuraiumispäevad metsas, haotegemine ja tarbepuude raiumine.

Mihklipäeval tehti ka ennustusi järgmiseks aastaks. Kui mets oli mihklipäeva ajal juba kollane, pidi suvivili järgmisel aastal valmima õigel ajal ja andma hea lõikuse. Olid puude lehed mihklipäeva aegu veel rohelised, pidi

tulema pehme talv, aga põllud pidid kevadel halla all kannatama. Kui puude lehed olid aga mihklipäeva ajal juba varisenud, tähendas see eesolevaks aastaks varajast kevadet, maarjapäevaks pidi lumi olema läinud ning heinamaal ja karjamaal kasvama juba noor rohi. On mihklipäeval maa valge, on jõulud mustad. Kui mihklipäeval müristab, tuleb soe ja pikk sügis. On Linnutee mihkliööll hästi hele ja sirav, tuleb sügava lumega talv. Mihklipäeva ilus ilm toob külma talve, sajune ilm - pehme talve oma sulailmadega. Nii ennustati.

Kui suitsupääsuke on mihklipäeval veel siin ja põldlooke lõõritab, tuleb pikk ja soe sügis, on need linnud läinud, läheb varsti külmale ning saame varajase sügise. Kapsapea üritab mihklipäeva öösel peenral veel tublisti kasvada ja rebib tema ümber seotud villase lõnga katki. Kartul on aga mihklipäevaks võetud ja üldse kõik põllutööd lõpule viidud. Põllud jäävad nüüd talvepuhkusele.

Nii oli vanasti.

/Kustas Põldmaa. Nurmelt ja niidult.
- Tallinn: Valgus, 1976./

*Lapse sünd on elus suurim ime;
tänast teretava homse hääl,
kandes endas ARMASTUSE nime
igimaise taevakeha pääl.*

/V. Osila/

Sündinud:

Johanna Korobov
26. august 2008

Ketlin Grossthal
4. september 2008

Hettel Vahtramäe
19. september 2008

Vallavolikogu istung

Vallavolikogu istung toimus 15. septembril vallamajas. Istungist võttis osa 8 volikogu liiget.

Võeti vastu 2008.a. esimene lisaelarve, mille järgi Mäksa valla käesoleva aasta eelarve tulud on 28 637 975 krooni, kulu- de eelarve 27 686 829 krooni ja finantseerimistinguid 951 146 krooni.

Muudeti Mäksa valla arengukava aastani 2011. Lähtuvalt võetud varaliste kohustuste pikkusest sõnastati arengukava pealkiri "Mäksa valla arengukava aastani 2026". Peamised muudatused viidi sisse tegevuskavva, kus kustutati läbi viidud tegevused ja korrigeeriti planeeritud tegevuste tähtsust, maksumust ja vastutajaid.

Kehtestati riigi poolt rahastatava raske või sügava puudega lapse lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise kord. Rahalisi vahendeid eraldatakse raske või sügava puudega lapse vanemale, hooldajale või eestkostjale täiendavate sotsiaalteenuste eest tasumiseks.

Otsustati rahuldada kõik kümme hajakasutuse veoprogrammi taotlust.

Kehtestati Mäksa külas Mäeotsa kinnistu maa-ala detailplaneering, millega antud maa-ala krunditakse, rajatakse uus juurdepääs, antakse ehitusõigus kolme uue elamu püstitamiseks ja kavandatakse neid teenindavad tehnovõrgud.

Anti luba valla omandisse kuuluvate kinnistute jagamiseks ja määrati katastririüksuste jagamisel sihtotstarbed. Melliste külas Melliste pumbamaja kinnistu jaotatakse kolmeks reaalosaks, Võõpste külas Võõpste pumbamaja kinnistu ning Kaagvere külas Kaagvere pumbamaja kinnistu jaotatakse kaheks reaalosaks. Tehnoseadmetega kruntidele määrati sihtotstarbeks 50% tootmismaa ja 50% sotsiaalmaa, haljasalade sihtotstarbeks määrati 100% sotsiaalmaa.

Anti luba valla omandisse kuuluvate kinnistute koormamiseks piiratud asjaõigusega. Emajõe kalda-alal asuvatele kinnistutele, millel paiknevad Kaagvere ja Mäksa asulate ühisveevärgi biotiigid lubati seada tasuta isiklik kasutusõigus Mäksa valla kasuks 10 meetri laiuse koridorina üldsusele läbipääsu tagamiseks, et vältida kallasraja katkestamist, kui asulate reoveeseadmed ASile Emajõe Veevärk üle antakse.

Vallavalitsuses

Sudaste külas määrati korteriomandi seadmise teel erastatava Kisla Suur Kortereelamu maaüksuste suurused ja maa erastamise hind.

Otsustati täiendavalt teostada 2008.a. sügisperioodil remonttöid Vana-Räpina mnt-Mäletjärve kohalikul teel, kilomeetritel 1,25 – 2,5. Teostatavateks töödeks on kruusakatte uuendamine ja teetruupide remont.

Mäksa küla puurkaev-pumpla hoone otsustati osaliselt rekonstrueerida. Teostatavateks töödeks on hoone madaldamine, katuse, lae ja ukse vahetus. Rekonstrueerimistööde teostajaks valiti eelläbirääkimistel soodsaima hinnapakkumuse esitanud OÜ Fortemen, kes pakkus tööde maksumuseks 66 524 krooni.

Melliste Meditsiinikeskuse küttesüsteem otsustati uuendada. Paigaldatakse õlikütteil täisautomaatne küttesüsteem. Küttesüsteemi uuendamise teostajaks valiti eelläbirääkimistel soodsaima hinnapakkumuse esitanud OÜ AVM-TERM, kes pakkus küttesüsteemi uuendamise maksumuseks 104 502 krooni.

Mäksa valla eelarvest maksti täiendavaid sotsiaaltoetusi 1000 krooni isiklike abivahendite maksumuse osaliseks kompenseerimiseks. Riikliku toimetulekutoetuse vahenditest maksti kahele Mäksa valla elanikule ühekordset rahalist toetust küttepude maksumuse osaliseks kompenseerimiseks kokku 4000 krooni. Ühele Mäksa valla elanikule määrati uus

isiklik abistaja ja abistajale toetus 3000 krooni kuus.

Moodustati Melliste raamatukogu inventuuri komisjon koosseisus Aasa Sulg ja Ruta Rebane raamatukogus teavikute inventuuri tegemiseks.

Kehtestati Melliste Algkool-lasteaia spordihoone hinnakiri. Täismõõtmega saali kasutamine maksab 200 krooni/tund, poole saali kasutamine 100 krooni/tund, jõusaali pilet täiskasvanule 30 krooni, õpilasele/üliõpilasele/pensionärile 20 krooni. Judo/aeroobika saali kasutamine maksab täiskasvanule 20 krooni/tund, õpilasele, üliõpilasele/pensionärile 15 krooni/tund. Mäksa valla elanikel on võimalik kasutada spordisaali tasuta esmaspäevast reedeni kell 16.00 – 18.00, laupäeval on lastele tasuta kell 12.00 – 16.00 ja täiskasvanutele kell 16.00 – 19.00.

Kinnitati Melliste Algkool-lasteaia struktuur ja töötajate koosseis 2008.-2009. õppeaastaks. Melliste Algkool-lasteaias on 36,02 ametikohta.

Interneti raadioseadmete paigaldamise toetus määrati Moonika Teoreinile Võõpste külas ja Lea Moondule Tammevaldma külas.

Reservfondist eraldati 4000 krooni vallavalitsuse arvutitele viirusetõrje litsentside ostuks ning 4301,50 interneti raadioseadmete paigaldamise kompenseerimiseks.

*Mariliis Timmermann
vallasekretär*

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Mäksa Vallavolikogu 15.septembri 2008 otsusega nr 34 otsustati Mäksa külas asuva Mäeotsa kinnistu (kat.tunnused 50101:003:0066) maa-alal detailplaneering KEHTESTADA. Detailplaneeringu maa-ala suurus kokku on ca 3,81 ha. Detailplaneeringuga antakse võimalus olemasoleva majavaliduse juurde ehitada täiendavalt kuni kolm uut üksikelamut ja neid teenindavad tehnovõrgud, maa-ala kruntida ja rajada uus juurdepääs.

Andre Kaarest, ehitus- ja keskkonnanõunik

Seekordne „Saagem tuttavaks...“ intervjuu on TV3 „Seitsmeste uudiste“ eestvõtmisel Töömurdja 2008 tiitli pälvinud Matti Kaskiga.



Sa tegid väga ilusa ja härrasmeheliku teo, kui loobusid Töömurdjale mõeldud Viimsi SPA tuusikust teiseks jäänud Inge Eiti kasuks.

Kinkisin sellepärast, et inimene saab ühe käega hakkama ja ei kurda. Kui palju on inimesi, kes on terved ja aina hädaldavad. Aga Eesti Post oli minu sammust nii liigutatud, et tulid mind koju tänama ja kinkisid mulle aiandusalase ajakirja tellimuse, fiisi ning postkasti.

Sa töötasid pikka aega Tartus autojuhinna. Kuidas sattusid taas koduvalda?

Olin autojuht alates 1962. aastast. Korjasin 90-ndate algusaastatel autojuhtide ametiühingu ülesandel töö juures allkirju. Ülemustele see aga ei meeldinud ja nii ei andnud nad mulle terve aasta ühtegi tööd ning lõpuks olid sunnitud mind koondama. Tulingi maale emale appi ja esivanemate talu pidama. Saime ühistatud varast kolhoosi käest tagasi mullika ja hobuse. Hiljem oli mul 3 lehma, keda ma ise lüpsin. Aga kui piimakombinaadist kuude viisi raha kätte ei saanud, piimakombinaat pankrotti läks ja piima kokkuostuhind olematuks muudeti, siis otsustasin loomapidamise lõpetada.

Kui kaua oled parvemehe ametit pidanud?

Vedasin oma paadiga inimesi üle Emajõe juba tükk aega enne 1999. aastal parve avamist. Ikka tuldi ja paluti, et vii üle jõe - no kuidas ma siis ei aita! Mäksa valla palgale võeti mind 1995. aastast.

Kus sa koolis käisid?

Olen käinud Kavastus neli klassi ja

Võõpstes lõpetasin 7. klassi. Hiljem käisin Tartus õhtukoolis ja lõpetasin selle peale sõjaväge koos ettevõtja Tiit Veeberiga.

Elad siin Veskimäe külas koos ema Hertaga. Millega tegelevad Sinu lapsed?

Mul on kaks tütart ja poeg. Üks tütar lõpetas Tartu Ülikooli ja on arst, teine tütar lõpetas Tallinnas kõrgkooli ja on õmblusettevõttes meister ning poeg on Tartus ettevõtja. Ema on mul tragi- veel paar aastat tagasi väntas ta parve parvelistega üle jõe (toimetus Herta Kask saab detsembrikuus 94 aastaseks).

Mis on nende aastatega Emajõel muutunud?

Ega olegi midagi olulist muutunud. Ainult paate tuleb iga aastaga juurde ja kala jääb vähemaks. Ise ma enam kala ei püüa, sest ega sa siit midagi enam õngega kätte ei saa. Samas pole ka vajadust, sest kalurid toovad kala kauplemiseks peaaegu õuele.

Millega tegeled tööst vabal ajal?

Vaba aega peaaegu ei olegi s.t. et peaaegu kogu päeva pead valmis olema inimesi üle vee aitama. Vanasti tegin sporti kõvasti ja vorm oli hea, sest tegin palju füüsilist tööd. Kuuli olen tõuganud 12.50 meetrit. Malet õppisin mängima Tartus Verneris kohvikus. Ka praegu meeldib mulle malet mängida. Suupilli mängin kuulmise järgi. Muusikakoolis ma õppinud ei ole ja sellest on kahju.

Mis Sind rõõmustab?

Rõõmustavad vanad ja uued sõbrad. Mulle meeldib lihtsalt inimestega suhelda.

Mis Sind kurvastab?

Kurvastab see, et põllumeestel see aasta nii raske on. Ka see, kui riigimehed oma kokkuhoiu eelarvega lähevad pensionäride käest pensioni kojutoomise eest raha võtma, või kui vähendatakse lastetoetusi. Sellisel juhul võtku ka endal Riigikogu liikme palka vähemaks!

Kurvastab veel see, kui mitte eestlane ei saa Eestis elades eesti keelt selgeks.

Mida soovid Mäksa valla inimestele?

Vähem oleks vaja viriseda ja rohkem tuleks tööd teha! Ja Eestimaad tuleb hoida!

Küsitles Meie Kodu toimetus

Pragunenud ja pühkimata korstnast või katkisest ahjust tungib tuli tuppa

Talveperioodil on tulekahju saagedased põhjused hooldamata ja katkised kütteseadmed. Pühkimata korstnalõõrides süttinud tahm kuumutab korstna üles, leegid tungivad pragudest välja ning tuleõnnetus on möödapääsematu. Et tulekahju ära hoida peab ahju ja korstent järjepidevalt hooldama.

Enne kütteperioodi algust on vajalik kogu küttesüsteem kriitilise pilguga üle vaadata – ega kuskilt suitsu sisse ei aja. Veenududa tuleks, et lõõrides, pliitides, soemüürides, ahjudes ega korstnates poleks pragusid. Samuti tuleb kontrollida et korsten poleks pigitud, tahmaluugid oleks kindlalt kinni jms. Aastaringse puiduga kütmise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada kaks korda aastas. Hooajaliselt kasutatavat küttekollet üks kord aastas enne kütteperioodi algust ja gaasikütteseadmeid üks kord aastas.

Kütteseadmete ohutusest saab rohkem teavet päästetööstuse kodulehelt www.rescue.ee/1667

Päästeala infotelefonilt 1524 saab infot korstnapühkijate ja pottsepa teenuse kohta.

Samuti leiab piirkonna korstnapühkijate kontakte Eesti Korstnapühkijate Koja kodulehelt www.korsten.ee.

Viimaks juhib päästetööstuse tähelepanu, et ruumidesse paigaldatud suitsuandur, mis tekitab tuleohust aegsasti märku annab, aitab kaitsta sinu elu ja vara.

Lõuna-Eesti Päästetööstus

Politseikroonika

Ajavahemikul 21.08 kuni 21.09.2008 on politsei ühtses infosüsteemis registreeritud 71 sündmust, mis on aset leidnud Mäksa valla territooriumil. 46 sündmuse puhul on alustatud väärteomenetlus ning ühel juhul kriminaalmenetlus.

Sündmused jagunesid järgmiselt:

Avaliku korra rikkumisi 1; Liikluseeskirja rikkumisi 43, millest kiiruse ületamisi kokku 23; Mopeedi/ATV juhtide poolt liikluseeskirja rikkumised 3; Jalakäijate rikkumised 5; Joobes mootorsõidukijuhte 1; Juhtimisõiguse ta mootorsõiduki juhtimine 3; Peretülid 4; Avariid 2; Sündmused Kaagvere Erikoolis 11

Sügise saabudes muutuvad ilmad järjest heitlikumaks ja teedel liiklemine ohtlikumaks, seega pean vajalikuks uuesti avaldada põhitõed helkuri kasutamist.

Kuhu helkur kinnitada?

Helkur on soovitatav kinnitada maast 50-80 cm kõrgusele (sellel kõrgusel on helkuri peegeldus kõige suurem) nii, et seda oleks näha mitmest suunast.

Rippuv helkur kinnitada riiete külge nii, et see jääb põlve kõrgusele, keha

sõiduteepoolsele küljele. Veel parem on kasutada helkurit mõlemal küljel.

Praktilised on helkurpaelad, mida saab õmmelda riiete alumistele servadele (jope alumine äär, varrukad, krae). Ära õmble helkurit kohale, kus riie kortsus või murdub: näiteks varrukas küünarnuki kohal. Helkur muutub seal kiiresti kasutuskõlbmatuks.

Veniva helkurpaela võib lihtsalt varruka või püksisääre peale tõmmata.

Helkuri kasutamise kohustus kehtib pimedal ajal ja halva nähtavuse korral mitte ainult valgustamata maanteel, vaid ka niisugusel valgustamata linnas või muu asula tänaval, kus puudub kõnnitee.

Helkur pole üleliigne isegi mitte valgustatud linnatänaval, kus sõidukijuhi tähelepanu köidavad kõik tuled ja reklaamid ning helkurita jalakäijat on selle taustal väga raske märgata. Helkurit peaks kandma ka õues mängides, sest ka õuealal liigub autosid.

Liikluseeskirjade § 25 sätestab: Halva nähtavuse korral või pimedal ajal kõnniteeta ja valgustamata teel liikudes peab jalakäija kasutama helkurit või

süüdatud laternat.

Milline on vastutus selle nõude rikkumise eest?

Liikluseaduse § 7436 sätestab karistused liiklusnõuete rikkumise eest jalakäija või muu liikleja poolt:

(1) Jalakäija, jalgratturi, loomveokijuhi, sõitja või mopeedijuhi poolt liiklusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut (kuni 600 krooni).

(2) Sama teo eest:

kui see on toime pandud joobeseisundis;

kui sellega on tekitatud inimesele ettevaatamatusest tervisekahjustus või kui sellega on tekitatud varaline kahju või liiklusohu, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut (kuni 6000 krooni).

Kindlasti on odavam osta helkur ja seda kasutada. Kokkupõrkes autoga jääb jalakäija alati kaotajaks, inimelu on aga hindamatu väärtusega.

*Kristjan Parveots
vanemkonstaabel
53 307 106*

Hajaasustuse veeprogrammist 2008.a. toetuse saajad selgunud

Mäksa Vallavolikogu otsustas toetada järgnevat 2008.a. hajaasustuse veeprogrammi taotlusi:

1. Toetuse saaja Erika Ratassepp. Projekti eesmärgiks on Tamme kinnistul paikneva majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse Tamme kinnistule puurkaev, kaevu elektritoided, hangitakse veetorustiku materjale. Toetussumma 61 302 krooni, projekti kogumaksumus 92 045,7 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – juuni 2009.a.
2. Toetuse saaja Jane Liiva. Projekti eesmärgiks on Juta talu majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse salvkaev. Toetussumma 30 197,44 krooni, Projekti kogumaksumus 45 341,5 krooni. Projekti teostamise aeg 15.oktoober 2008 – 15. juuni 2009.a.
3. Toetuse saaja August Sandre, kaastotleja Andres Sandre. Projekti eesmärgiks on Sepani talu majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse puurkaev. Toetussumma 77

016 krooni, projekti kogumaksumus 115 640. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – juuni 2009.a.

4. Toetuse saaja Leane Morits. Projekti eesmärgiks on Otsa talu majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse puurkaev, veetorustik, paigaldatakse veetõsteseadmed ja puhastusseadmed ning teostatakse vee kvaliteedi analüüs. Toetussumma 62 242 krooni, projekti kogumaksumus 93 456 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – detsember 2008.a.
5. Toetuse saaja Lembit Ostra. Projekti eesmärgiks on Pihla talu majapidamise veevarustuse parendamine. Projekti käigus rajatakse olemasolevast salvkaevust torustik elamusse, paigaldatakse veetõsteseadmed ja filter ning teostatakse vee kvaliteedi analüüs. Toetussumma 11 001,55 krooni, projekti kogumaksumus 16 518,85 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – detsember 2008.a.
6. Toetuse saaja Andrei Altuhhov, kaas-

taotleja Helju Soots. Projekti eesmärgiks on Vooru ja Hansu kinnistul asuvate majapidamiste varustamine veega. Projekti käigus rajatakse puurkaev. Toetussumma 99 649,6 krooni, projekti kogumaksumus 149 624 krooni. Projekti teostamise aeg aprill 2009 – juuni 2009.a.

7. Toetuse saaja Aivar Jõgar. Projekti eesmärgiks on Kabelikurma kinnistul asuva majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse puurkaev, paigaldatakse veetõsteseadmed ning ehitatakse veetorustik. Toetussumma 88 145 krooni, projekti kogumaksumus 132 350 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – september 2009.a.
8. Toetuse saaja Maire Roonurm. Projekti eesmärgiks on Soovere kinnistul majapidamise varustamine veega. Projekti käigus rajatakse salvkaev, paigaldatakse veetõsteseadmed, rajatakse veetorustik ning teostatakse vee kvaliteedi analüüs. Toetussumma 38

1.oktoober - rahvusvaheline eakate päev

*Kus noorus tormiselt trotsib
ja paate põletab täis raevu.
Sääli elutarkus riismeid otsib
ja klopsib kokku uusi laevu. (B.Alver)*

Tänapäeva maailma nimetatakse vananevaks maailmaks, kuna eakate inimeste hulk kasvab enamikes riikides. Põhjuseks on ühelt poolt vähenenud sündivus ning teiselt poolt pikenenud eluiga. Ühiskonda loetakse vananevaks, kui 7% elanikest on 65-aastased ja vanemad. Eestis on täna seniore 15,9% elanikkonnast ning ÜRO rahvastiku prognoosi kohaselt võib 2030. aastaks eakas rahvastik Eestis moodustada koguni neljandiku.

Eesti vanuripoliitika rajaneb rahvusvahelisel põhimõttel "ühiskond kõigile", mis tähendab, et igas vanuses inimestel peab olema võimalus võrdväärselt osaleda ühiskonnaelus. Samas kannab see moto endas mõtet, et elu võib huvitav olla igal eluperioodil.

Tänapäeval on vananev inimene noorsoost selgelt üle kahes asjas, need on üldine elukogemus ja isiklik küpsus. Sotsiaalteaduste doktor Taimi Tulva väidab oma kirjutises "Rahvastiku vananemine Eestis", et uues vananemiskäsitluses ei toonitata enam põdurust,

vaesust, tõrjutust. Asemele on tulnud varasemale vastandlik vananemise käsitlus - sotsiokultuuriline vaatenurk. See tähendab, et eakatega arvestatakse kui aktiivsete ühiskonnaliikmetega, kes püüavad leida rohkesti eneseteostuse võimalusi (osalemine ühenduste, seltside ja klubide tegevuses, päevakeskuste ringides, enesetäiendamisel jne). Eakate elus on tähtsal kohal huvitegevus, mis on kujunenud aktiivsete eakate elulaadiks. Huvitegevuse kaudu saadakse tunnustust, kogetakse meeldivat keskonda ning tajutakse kaaslaste olemasolu. Huvitegevus soodustab iseseisvat toimetulekut.

Taimi Tulva sõnutas kasutusele võetud uus mõiste - eakakapital, mis tähendab seniiori kogemustepagasit, teadmisi ja sotsiaalseid oskusi, mis on ühiskonna oluliseks ressursiks. Gerontoloogid on arvanud, et vananeva inimese eesmärk peaks olema säilitada ja arendada neid võimeid, mis aitavad käesolevale eluetapile lisada küpsust väärikust. Arvatakse, et loomuliku vananemisega ei kaasne vaimsete võimete kahanemist. Oluline on, et vaimseid võimeid pidevalt kasutades inimene areneb - muuhulgas läbi elutarkuse - kõrgemale tasemele. Inimene peaks pi-

devalt midagi muutma, midagi uut ette võtma, siis ei teki arengus seisakut.

J.W.Goethe on öelnud:

Areng tähendab riskeerimist

mida iganes Sa teha saad või

unistad, et saad, tee sellega algust.

Julguses peitub geniaalsus

ja maagia. Alusta nüüd.

Meenub tõdemus, mis väidab, et vanemas eas inimene on igas suhtes individuaalsem, kui noorem või keskeas inimene. Oskus olla vana ja saada vanaks nõuab tööd enesega. Eaka üheks eeliseks ongi ju sõltumatus, mis annab võimaluse olla just see, kes ollakse.

On mõistlik, kui ettevalmistus vananemiseks algab juba nooremas eas, vältimaks vananemisega seotud kriise. Varakult vanaduseks valmistudes võib sellest saada sisukas elujärk, kus elatakse ja toitutakse tervislikult, püütakse eluga kursis olla, valmistatakse erinevateks muudatusteks, tegeldakse elupõliste ja uute huvialadega. Ühesõnaga - rakendatakse oma loovat alget.

Eredat päikesekiirtega kullatud vanuritepäeva teile, kallid seniiorid! Ja rohkesti rõõme igasse järgnevasse päeva!

Vaike Lillemäe

Õppida selleks, et muutustega kaasa minna

136,2 krooni, projekti kogumaksumus 57 261,5 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – september 2009.a.

9. Toetuse saaja Alek Vitsõn. Projekti eesmärgiks on Kivi talu majapidamise suurkaevu rekonstrueerimine. Projekti käigus ehitatakse olemasolevale suurkaevule hoone, paigaldatakse veepuhastusseadmed, ehitatakse elektriühendus ning teostatakse vee kvaliteedi analüüs. Toetussumma 54 925 krooni, projekti kogumaksumus 82 470 krooni. Projekti teostamise aeg september 2008 – august 2009.a.

10. Toetuse saaja Mati Pärl. Projekti eesmärgiks on Kase talu majapidamise veevarustuse parendamine. Projekti käigus puhastatakse ja süvendatakse olemasolev salvkaev ning hangitakse veetõsteseadmed. Toetussumma 13 505 krooni, projekti üldmaksumus 20 278 krooni. Projekti teostamise aeg oktoober 2008 – juuli 2009.a.

*Toomas Otsatalo
majandusnõunik*

Täiskasvanud õppija nädal (TÕN) on rahvusvaheline ettevõtmine ja mõeldud eelkõige selleks, et motiveerida täiskasvanud inimesi õppima. Selle nädala jooksul (seekord Eestis 10. - 17. oktoober) jagatakse teavet õppimisvajaduste ja -võimaluste kohta võimalikult paljudes paikades Eestimaal, selgitades, kuidas võib inimese elu tänu õppimisele muutuda ning miks toimetulekuks on vaja üha uusi teadmisi ja oskusi. Nii avarduvad elukestva õppimise võimalused ja keskkond. Nädala tegevused toimuvad kolmel tasandil: vabariiklikul - avaläbis ja täiskasvanuhariduse foorum; maakondlikul - konverentsid, seminarid, teabepäevad, aasta tegijate pidulik tunnustamine ja kohalikul - koolitusasutuste lahtiste uste päevad, töötoad, näitused, vestlusringid.

Teist aastat järjest külastab suurlinnade kõrval maa-asulaid populaarsust koguv õpibuss.

Bussis on 2 arvutit, Internet ja printer-koopiamasin. Oodatud on kõik täiskasvanud, kes soovivad mõtiskleda, mismoodi elus edasi liikuda; mõelda sellele, milline ma ise olen, kuhu olen teel, kes on mu teekaaslased ja kuidas ma sinna jõuan.

Kõigil, kes busi tegevuses kaasa löövad, on loota üllatust.

14. oktoobril kell 14.00-16.00 on õpibussi peatus planeeritud Oravikus Melliste Algkool-lasteaia väravas.

Bussist on võimalik saada IT-alast abi ja nõustamist ning juriidilist nõu tööõiguse teemadel.

Olgem ise aktiivsed osalema seekordsel Tartu maakonna korraldustoimkonna poolt pakutavatel TÕN-i eestvõtmistel ja mitte unustama seejuures vanarahvatarkust "Oma silm on kuningas".

*Ruta Rebane
Melliste raamatukogu
raamatukuhoidja*

Haapsalu reis

29. juuli varahommikul korjas bussijuht Aivar Võõpstedest, Mellistest ja Kaagverest 34 naispensionäri ja 3 seltskonnarosinat: Ilmari, Härmo ja Endeli peale ning reisisihiks sai meil Haapsalu.

Tee oli pikk ja teolud nagu ikka ja kõikjal Eestis meeldivalt konarlikud, auklikud ja lainelised. Käis hoogne teeremont. Hea seegi!

Ikkagi jõudsimme Haapsallu. Teame, et see on väike Eesti linnake, mis kolmest küljest on ümbritsetud merega. Kohtasime ajahambast puretud puumajakesi, mida kaunistasid puitpitsilised katuse- ja aknaääred. Meid jälgis iidne piiskopilinnuse kellatorn. Piiskopilinnus ise laiab kesklinnas kolmehektarilisel maa-alal. See on üks suur muuseum, mis aastaid pakub üllatusi. Väga unikaalseks eksponaadiks on keskaegne relvakollektsioon.

Haapsalu linna tähtsaim ajaloo- ja arhitektuurimälestis on Toom-Niguliste kirik. Legendi järgi ilmub augustis täiskuuöödel aknale Valge Daam. Omapärane oli ka ristimiskabel. Kah-

juks päevasel ajal me Valget Daami ei näinud.

Jalutasime mööda mereranda ja kuulasime giidi seletusi Haapsalu kohta. Nüüd teame, et Haapsalus olid kuulsad sportlased. Nimetagem vehklemismeistrit ja Eesti NSV teenelist treenerit Endel Nelist, kuulsaid purjetajaid perekond Vooremaad, Vildet jt.

Kuulus on Haapsalu muda. Esimesed publikatsioonid meremudast pärinevad juba aastast 1869. Imeravim "Humisool" on just valmistatud Haapsalu meremudast. Nii, et külastage Haapsalu sanatooriumit „Laine” ja tervisehädad on unustatud.

Ei saa mööda Haapsalu pitsilistest sallidest-rätikutest. Välismaalaste seas on öhkõrnad heegeldused muutunud Eesti rahvusliku käsitöö üheks kaunimaks visiitkaardiks. Haapsalu sall - see on elav legend. Haapsalu Kutsehari-dukkeskuses õpetatakse salli kudumist. Huvitav teada, et muustrilise ülesmärkimise tingmärke hakkas kasutama pr. Valdmann, kes oli printsikirja ehk kroonprints autor. Kui 1932.a. külas-

tas Rootsi kroonprints Gustav Adolf Haapsalu linna, siis kingiti talle esimene originaalmustriline rätik. Veel on nimelised rätikud kuninganna Sylvania, ekspresidendiprouadel Ingrid Rüüttil ja Helle Meril. Praegu nuputavad Haapsalu Käsitööseltsi naised koekirja presidendiproua Evelin Ilvese salli jaoks.

Jätsimegi huvasti Piiskopilinnusega ja sõitsime Paralepa randa. Sooja soolasesse merevette sukeldusid Halja ja Leili, teised sulistasid paljajalu madalas vees. Imekaunis ilu soosis nautlejaid.

Ees ootas kojusõit. Selle pika sõidu tõeliseks reisihundiks oli Juta, kes kahe kepi abil läbis kogu jalgsi käidava marsruudi ja korra ei kadunud ta näolt naeratus. Lõpuks naeratasid tänutäheks Mäksa vallavalitsusele ja pensionäride ühendusele „Pihlakobar”, kelle abiga see ilus sõit teoks sai. Aitäh! Suur pai bussijuht Aivarile!

Elame veel ja tuleval aastal juba uued reisisihid.

Pensionäride nimel Leili Soima

Helendavad valguskiired sumedas suveöös



„Päevad eritavad tuska, mida ainult õhtud võivad peletada... Päevad on täis tuhmust, mida ainult õhtud oskavad heletada....

/ A.Alliksaar/

Suveöö sumeduses ja lõikuskuu õhtu lummuses kandusid kuulajateni Anne Maasiku ja Heiki Veromanni lauluviisid ja muusikahelid...

Suveöö sumeduses ja lõikuskuu õhtu lummuses hingetusid Tartu rahavtantsurühma „Linda” tantsijad oma kergejalgsete tantsusammude ja kaunite rahvariietega...

Suveöö sumeduses ja lõikuskuu õhtu lummuses kostusid üle küünlatuledes järvevee noorteansambli pillihelid ja solistide helisev lauluhääl...

Melliste järveveele süüdatud küünlatuled andsid oma lummava valgusega huvastijätuviipe lõikuskuule ja lõppevale suveajale...

Järveäärsed lõkked saatsid veel kaua lõikuskuu ööpimedusse valgussäras tulekeeli...

Oli Melliste küla selle suve suurüritus-oli Muinastulede öö üle Melliste järvevee...

Oli aeg kuulata-vaadata-mõista-märgata...

Aitäh kõigile, kes selle ürituse kordaminekuks oma aega panustasid-külaelu edendasid ja tänusõnad kõigile osalejatele, kes oma hingeharimist naabri hooleks ei jätnud!!!

Aasa Sulg

Mäksa valla folkloorilaager Kirikumäel 2008

17. kuni 22. augustini toimus traditsiooniline Mäksa valla folkloorilaager Kirikumäel, mis seekord oli päevakese võrra pikem.

Kogenud juhendajate Stella Sõmeri (Tartu II Muusikakooli õpetaja), Toivo Sõmeri (Arsise Kellade Kooli, Jakobi Mäe Kultuurikoja pilli- ja ansambliõpetaja, ansambli Triskele, Paddys, Strand...Rand pillimees) ja Kristen Soakassi (Tartu Tantsuklubi ja ansambli Sinimaniseele eestvedaja) käe all toimusid viiel päeval ansamblitunnid ja tantsuõpe ning lisaks kohustuslikule osaleustus reibas pillimäng prooviruumidest kogu ärkveloleku aja. Ühe päeva laagrist pühendasime ekskursioonile ümbruskonda – suurepärase giidi Kaja Tuule eestvedamisel käisime uudistamas Vastseliina piiskopilinnuse

varemeid ning vanasse sepikotta sisse seatud käsitöö- ja kunstipoodi, Obinitas asuvat kõikidele lauluemadele pühendatud monumenti ning sealt edasi Meremäe torni, kust Venemaa piir vaid kiviviske kaugusel tundus olevat. Viimase autentselt säilinud setu talukompleksi ees käisime uudistamas setude palvemaja tsässonat. Kõhedusttekitava, kuid põneva retke osaliseks said lapsed Piusa koobastes – küünlavalgel külmas koopas käimine nõuab juba julget pealehakkamist. Kahjuks jäid nägemata Piusa ürgorus asuvad Eesti suurimad liivakivipaljandid, mida Härmamüriks kutsutakse, kuna meie ekskursioonipäeva segas vihmasadu – seevastu said soovijad proovida pillide kuninga – oreli – mängu Vastseliina kirikus ning ka Vastseliina koduloomuseumis

leitud päris palju põnevat.

Hoolsa pilliharjutamise vilju võis imetleda lõpuõhtul, mil toimus avalik kontsert ja kanti ette kõik õpitud lood, tantsumängud ja tantsud. Lõbusa vaherepliigina tutvustasime selleaastast laagriülesannet, mis oli väga teemakohane – igal kämpinguseltskonnal tuli välja mõelda ja esitleda üks uus olümpiaala.

Hoolimata kõhedusttekitavale äikesele ning järjekindlalt toidu sisse tikkuvatele tüütutele herilastele võib laagri igati kordalainuks lugeda ning jääb üle vaid järgmist suve oodata. Tahaksin siinkohal tänada meie pikaajalist sponsorit Väljaotsa talu peremeest Arne Väljaotsa, Mäksa Vallavalitsust ja muidugi lapsi ning noori, kellela laagrit ei oleks.

Priit Moppel, muusikaringi juhendaja

Koduvalla matkapäev ehk Kaunistest Kodudest, kepikõnnist ja lennukitest

20. augustil kogunes hulk rahvast Kohvik Käbitare platsile. Ilusaks traditsiooniks on saanud, et taasiseisvumise päeva tähistame meie valla kaunistele kodudele EV Peaministri tänukirjade ja vimplite üleandmisega ning ühise matkaga mõnda meie või naabervalla huvitavasse kohta. Ka see on saanud juba meeldivaks traditsiooniks, et Mäksa Maanaiste Selts ja Käbitare valmistavad kokkutulnuile hommikukohvi ja pakuvad suupistet.

Kauni Kodu konkursikomisjoni nimel võttis sõna Mariliis Timmermann. Ta tutvustas komisjoni hindamispõhimõtteid ja kutsus üles kõiki huvilisi kandideerima ning teatama meie valla kaunistest kodudest. Kauni Kodu tunnustuse pälvivad seekord perekond Raudsepp Mäksa külas, Koit Viigipuu Melliste külast, Aino-Loreida Kelder Võõpste külast ja perekond Hango Kaagvere külast.

Aga juba kibelesid matkahuvilised jalgratta selga ja kepikõnni rajale. Kepikõnni tarvis olid Aasa ja Ruta kohale toonud lausa hunniku käimiskeppe



– tule ainult kohale ja võta osa. Kepikõnni matkajad viis Aasa oma südamelähedasele Lingutusmäele, kus ta jutustas sellest pühast kohast ja jagas huvitavat lugemismaterjali. Kõik osalejad said MTÜ Kodukoht Mäksa poolt kingituseks kepikõnni kepid, et matkapäeval kogetu ühe päevaga ei ununeks ja ka edaspidi kepikõnni harrastus kinistuks.

Jalgrattamatk oli sel aastal varasematest kordadest pikem ja viis ratturid Haaslava valda Tartu Lennundusmuuseumi. Kohapeal ootas meid ja viis läbi

väga huvitava ekskursiooni muuseumi rajaja Mati Meos. Tema teadmised lennundusest ja lennukitest olid hämmastavad, arvestades et ta on vaid lennundushuviline. Kuulasime muuseumilennukite tehnilisi andmeid ja saamislugusid ning juhtumisi nende lennukitüüpidega. Saime veel teada, et lennundusmuuseumi on Euroopas väga vähe ja näiteks Rootsist saadud lennuk JA Viggen 37 on haruldus kõikide maailma lennundusmuuseumite jaoks.

Ka seekord loositi matkaliste vahel ilusa kombe kohaselt välja kaks perepäset Aura Veekeskusesse ja igale osalejale väike kingitus. Seekordsed õnnelikud Aarase pääsejad olid Eve Ilves ja Ülle Albert. Siinkohal võib öelda, et tegelikult võitsid kõik Koduvalla matkapäeval osalejad, sest ühe tunni mõõdukas tempos sportliku tegevusega kulutasime 500-600 kcal ja mis peamine – looduses veedetud päev tekitas mõnusa enesetunde!

Margus Pleksner

*Kullakiiri kuudesse,
naerukiiri nädalatesse,
päikesekiiri päevadesse,
rõõmukiiri sünnipäeval.*



Elfriide Alla	13.10.20
Helju Tennosaar	28.10.24
Vello Soome	05.10.26
Endel Rootslane	15.10.26
Lilia Pilipenko	19.10.28
Alla Vahaste	14.10.29
Koidu Musting	01.10.30
Üllo Mäekala	08.10.32
Vilja Tamm	25.10.33
Voldemar Sreiberg	29.10.34
Aino Miina	31.10.34
Silvi Ilver	25.10.37
Õie Kõllamets	17.10.37
Härmo Soll	02.10.37
Jaan Lüüsi	22.10.38

Melliste raamatukogus

1. oktoober – näitusteseeria MIDA KÕIKE EI KOGUTA

Uudistada saab väljapanekuid miniraamatutest, mängukaartidest, minikalendritest, järjehoidjatest, loteriipiletitest, pastapliiatsitest. Oma hobikogusid avavad Tiina ja Aasa Sulg.

6. oktoober - raamatunäitus „Elukestev ÕPE - siht edule“

13. oktoober - TÕN-i vestlusring „Raamatukogu roll õpikeskusena“ Õpitool*Õpiring*Õpituba*Õpiõu

Üritus on piirkonna raamatukogutöötajatele

14. oktoober kell 14 – 16 TÕN-i õpibuss peatub Mellistes koolimaja ees

20. - 30. oktoober raamatukogupäevad "Loeb, mida loed".

22. oktoober kell 15 projekti „Minu esimene raamat“ raames saavad kinkeraamatu 2008.a. sündinud Mäksa valla lapsed

23. oktoober – Eesti raamatu päev

Lastele:

- 7. oktoober „Lugemisrõõmu otsimas
- 8. oktoober „Lapsepõlve lemmikraamat„
- 15. oktoober Meistrituba „Sügisvärvid“
- 20. oktoober „Et lapsed loeksid...“ Lasteaia külaskäik raamatukogusse. Nukunäidend „Seenepudru lugu“
- 23. oktoober - Eesti raamatu päev

Alates 1. oktoobrist Melliste Perearstikeskuses talvised vastuvõtuajad:

E 9.00 – 13.00
T 15.00 – 18.00
K 8.00 – 12.00
N 10.00 – 14.00
R 9.00 – 13.00
Samal ajal avatud ka apteek
Võimalus vaksineerida gripi vastu.
Info: Perearst tel 730 3631
Apteek tel 730 3633

20. oktoobril kell 17.30 on

Võõpste raamatukogus külas kirjanik Enn Vaino.

Korraldaja Võõpste raamatukogu

29. oktoobril kell 14

Raamatukogupäevade raames üritus "Loeb, mida loed".

Teeme teatavaks informiini tulemused. Tutvustame Lehte Hainsalu lasteraamatuid. Viktoriin. Korraldaja Võõpste raamatukogu

Müüa pruutkleit,

kleit on uus, kahes osas (seelik ja korsett), korseti suurust saab reguleerida, suurus L, kaasas õlasall, ostetud uuena. Soovi korral kaasa täitsa uus loor.
Info: e-mail : terje378@hotmail.ee või 5128332 Terje

Müüa elektriradiaatorid (konvektorid) ENSTO,

2 tk, 1000w, valged, reguleeritavad, vähekasutatud, seinale kinnitatavad. Hind kokku 500 krooni. Info telefonil 52 87 510

19. oktoobril kell 10.00 sõidab Võõpste Pereklubi Pokumaale oma sünnipäeva pidama. Sõit 20 krooni/inimene, Pokumaa pilet lapsele 35 krooni (kuni 3.a. tasuta) ja täiskasvanule 50 krooni. Huvilistel kindlasti anda teada tel. 741 1584 või 5816 0084.

Võõpste Pereklubi

3. oktoobril 2008.a. kell 11.00 ootame Melliste Algkool-Lasteaia endiseid ja praeguseid pedagooge osa saama

Õpetajapäeva kontserdist

ja sellele järgnevast kohvilauast. Osavõttust ja transpordi soovist palume teatada 1. oktoobriks. Info tel: 741 1567 või 56 65 8336

Janika Hinto

Melliste Algkool-Lasteaia: 13. oktoobril on

huvilistel võimalus näha erinevaid linde,

programm algab lasteaia lastele kell 11.00 ja kooliealistele kell 12.00. Pilet 20 krooni.

14. oktoobril teatrietendus "Igaühel oma õnn" koolimaja väikeses saalis. Lastele vanuses 3-10 aastat pilet 20 krooni.

15.-17. oktoobril näitus

"Meisterdused loodusest"

koolimaja väikeses saalis. Näitus on avatud kell 15.00 - 17. 00.

Seoses elektrikatkestusega Melliste puurkaev-pumplas 01.10.2008. a. kella 9.30-st kuni 15.30-ni on katkestatud Melliste küla varustamine veega ühisveevärgist. AS Eesti Energia vabandab ebamugavuste pärast.

Seoses elektrikatkestusega Mäksa puurkaev-pumplas 02.10.2008. a. kella 9.00-st kuni 13.30-ni on katkestatud Mäksa küla varustamine veega ühisveevärgist. AS Eesti Energia vabandab ebamugavuste pärast.

Välja andnud Mäksa vallavalitsus

Toimetaja: Toomas Otsatalo

Tel: 733 7600.

E-post: toimetus@maksavald.ee

Tehniline teostus: Kristiina Taaramäe

Trükiarv: 480

Trükitud OÜ Tartumaa Trükikojas

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastõid nende selguse huvides toimetada ja lühendada.